

ZENDEGI - SALAM
ضمیمه روزانه روزنامه خراسان
یک شنبه ۱۰ مرداد ۱۳۹۵
۲۶ شوال ۱۴۲۷ • ۳۱ جولای ۲۰۱۶

۵۳۷

پرونده ای در باره شغل به ظاهر دست نیافتنی روز های کودکی

خلبانی و سبک زندگی خلبان ها

شوق پرواز

ملیحه سلطانی / «موضوع انشاء: در آینده می خواهید چه کاره بشوید؟» شاید بتوان گفت این یکی از نوستالژی ترین و شیرین ترین موضوعات انشایی بود که در سال های کودکی ذهنمان را سخت به خود مشغول و ما را در فکر و خیال و رویا پردازی های کودکانه مان غرق می کرد. در مورد دخترها کمتر ولی شاید با اطمینان بیشتر بتوان گفت خیلی از پسر ها همزمان با رویای دکتر و مهندس شدن، به پرواز در آسمان و خلبان شدن فکر کرده اند. امری که ریشه در آرزوی همیشگی یش در تسخیر مرز های طبیعت دارد، و در اینجا فتح آسمان! اما حقیقت این است که از خیل کسانی که رویای پرواز را در سر می پرورانند، فقط تعداد اندکی به آن دست می یابند. در ایران آگاهی زیادی درباره ورود به این شغل، مراحل آموزش، بازار کار، استخدام و... وجود ندارد و به نظر خیلی از افراد امری محال و دور از دسترس است. در پرونده امروز «زندگی سلام، به این شغل هیجان انگیز پرداخته ایم تا شاید کمی از پیچیدگی دسترسی به خلبانی یا نامشخص بودن روند تحقق آن کم کرده باشیم. ضمن اینکه با یک خلبان مسافری گفت و گویی داشته ایم تا با سبک زندگی خلبان ها، حساسیت ها و سختی های کارشان و البته جذابیت و شیرینی های آن، آشنا بشویم. با ما همراه باشید.

راه های خلبان شدن در ایران

دیگر را در مورد شما بررسی می کنند. کسانی که بیش از چهار دندان پر شده دارند یا یک دندان کم دارند، مردود می شوند. همچنین افرادی که آسم یا سینوزیت دارند، نمی توانند وارد این حرفه شوند. پس از پذیرفته شدن در آزمون ها، به مدت چهار سال در دانشگاه شهید ستاری تحصیل می کنید و پس از موفقیت در آزمون های نظری و عملی پرواز با درجه ستوان دومی دانش آموخته می شوید. پس از آن با توجه به مهارت هایی که کسب کرده اید به یکی از پایگاه های نیروی هوایی منتقل می شوید و پرواز خود را با یکی از جنگنده ها یا هواپیماهای ترابری شروع می کنید.

● پرواز با گواهینامه

در این روش از طریق نام نویسی در آموزشگاه های آزاد مورد تایید اقدام می کنید. گرچه اینجا هم شرایط خاص خودش را دارد، اما مهم ترین مسئله بحث هزینه های میلیونی آن است. داشتن مدرک دیپلم، حداقل سن ۱۸ سال، حداقل قد ۱۶۵ سانتی متر، قبولی در آزمون هوش و مصاحبه ورودی و ... از جمله شرایط ثبت نام است. برای این که فرد بتواند به عنوان یک خلبان حرفه ای جذب شرکت های هواپیمایی شود، باید سه مدرک CPL و PPL و IR را کسب کند. برای دریافت PPL دانشجو بعد از گذراندن کلاس های زمینی و بعد از ۴۰ ساعت پرواز به سازمان هواپیمایی کشور معرفی می شود و در صورت موفقیت در آزمون گواهینامه PPL دریافت می کند. برای دریافت CPL دانشجو باید بعد از سپری کردن کلاس های زمینی و ۱۱۰ ساعت پرواز در آزمون سازمان هواپیمایی کشور شرکت کند. برای مرحله سوم IR بعد از سپری کردن چهار ماه و چهل ساعت پرواز در صورت موفقیت، خلبان نامیده می شود و می تواند جذب شرکت های هواپیمایی شود.

پرواز، هرگز به این دستور عمل نمی کنند.

۴- فرود آرام

فرود آرام هواپیما نشانه مهارت و تجربه خلبان است. آن ها دوست دارند که به خاطر یک فرود آرام مورد تمجید و

تعریف قرار بگیرند.

۵- چراغ بستن کمر بند

روشن شدن چراغ بستن کمر بندها همیشه مربوط به هوای توفانی نیست، بلکه گاهی برای آن است که مسافران در صندلی های خود بمانند و به توالث نروند، تا خلبان بتواند به راحتی از توالث استفاده کند.

۶- نشستن روی آب

نشستن روی آب وجود ندارد، واقعیت این است که هواپیما به دریا سقوط می کند و منهدم می شود.

خلبان بالاترین فرد در سیستم هدایت کنترل و نظارت هواپیماست و فرمانده هواپیمایی است که علاوه بر آنکه میلیون ها دلار ارزش دارد، در طول پرواز مسئولیت فوق العاده سنگین حفظ جان صدها نفر مسافر را برعهده دارد که هزاران چشم به راه دارند. از سوی دیگر داشتن توانایی مدیریت بحران و حفظ قوه تعقل و تفکر و خونسردی حتی تا دم مرگ، از توانایی ها و مهارت هایی است که یک خلبان به آن نیاز دارد و علاوه بر این باید مرتب از سلامت روحی و جسمی خودش با خبر باشد. بر همین اساس دستورالعمل ها و آیین نامه های سازمان هواپیمایی کشوری، قوانین سخت گیرانه ای را برای بررسی سلامت خلبانان در نظر گرفته است. همه اینها نشان از این دارد که خلبانی در کنار همه جاذبه های منحصر به فردش، شغل خاصی است و هر کسی توانایی زندگی در چنین شرایطی را ندارد. اگرچه خلبانی هواپیماهای مسافری بر خلبانی در ارتش متفاوت است، در این مطلب سعی کردیم راه های خلبان شدن را شرح بدهیم. اگر به خلبان شدن فکر می کنید این مطلب را تا انتها بخوانید.

● از دانشگاه ستاری تا پرواز

اگر داوطلب نیروی هوایی ارتش هستید، سنتان زیر بیست سال است و با معدل بالای ۱۴، دیپلم ریاضی فیزیک هم دارید می توانید در آزمون دانشکده پرواز شرکت کنید. اگر در آزمون موفق شدید، طبق برنامه زمانی که به شما اعلام خواهد شد برای آزمون های صلاحیت مراجعه می کنید. این مرحله اغلب سه روز در تهران برگزار می شود. روز اول به معاینات پزشکی اختصاص دارد. قد شما نباید کمتر از ۱۶۵ سانتی متر باشد. جراحاتی ناشی از تیغ، چاقو، جراحی و شکستگی نداشته باشید. فاصله زانوهایتان از عرض یک قنداق تفنگ بیشتر نباشد و به همین ترتیب بسیاری از آئتم های پزشکی

نکاتی جالب درباره خلبان ها

مجله «ریدرز دایجست» که یک مجله محبوب آمریکایی است و از پرتیرا ترین نشریات جهان محسوب می شود، در گفت و گو با ۱۷ خلبان به بررسی فشار های کاری آن ها پرداخته و از آن ها پاسخ های صریحی در رابطه با آنچه واقعادر کابین خلبان ها می گذرد، گرفته است که نتیجه آن در پی می آید.

۱- غذای مشترک

بر اساس دستورالعمل های پرواز، خلبان و کمک خلبان نباید هر دو از یک غذا بخورند، تا در صورت فاسد بودن غذا، هر دو بیمار نشوند. اما آن ها می گویند در طول

تجربه خلبانی به روایتی دیگر

فرهنگ هوانوردی و هواپیمایی از قرن بیستم تا کنون به سرعت در حال رشد و گسترش است و در زبان جهانی Air Sports نام دارد. سقوط آزاد، پاراگلایدینگ، کایت سواری، پرواز با بالون، بانجی، کایتینگ، هواپیمای تفریحی و پرواز با گلابدر از جمله ورزش های هوایی است که می توان لذت پرواز در میان آسمان را با آن ها تجربه کرد. در کشورمان از میان این ورزش ها پاراگلایدر علاقه مندان خاص خود را دارد که با وجود آموزشگاه های تخصصی که در این زمینه فعالیت دارند، می توانید برای یادگیری و تجربه پرواز اقدام کنید. این وسیله پروازی در عین سادگی، فناوری بالایی در ساخت دارد وامتیث پروازی بالایی را برای خلبان خود مهیا می کند. البته این ورزش ازورزش های لوکس و گران قیمت محسوب می شود. اگر بخواهید پارااکلا پدر را به صورت کامل آموزش ببینید، از یک میلیون و پانصد تا دو میلیون تومان هزینه می برد. اگر هم بخواهید به صورت تفریحی آن را تجربه کنید از ۷۰ هزار تومان تا ۱۵۰ هزار تومان هزینه های آن متغیر است.

گفت و گوی «زندگی سلام» با «علی پیروان» کاپیتان یکم هواپیمای مسافری

آموزش های خلبانی تا ۱۱۰ میلیون هزینه دارد

برای اینکه کمی بیشتر با شغل خلبانی آشنا شویم، با خلبان یکم علی پیروان گفت و گویی داشتیم. علی پیروان ۲۸ ساله است و از زمانی که دوره های آموزشی را گذرانده تا اکنون که یک خلبان با تجربه است ۹ سال می گذرد. وی که پدرش نیز خلبان بوده، از کودکی به خلبانی و پرواز فکر می کرده است. در دبیرستان رشته ریاضی فیزیک خوانده است و در دانشگاه هم رشته مهندسی صنعتی؛ اما به دلیل علاقه شدیدی که به خلبانی داشت، نتوانست این رشته را ادامه بدهد و وارد دانشکده خلبانی معراج شد و از آنجا پرواز را شروع کرد. در ادامه گپ و گفت ما را از نظر می گذرانید.

● درباره مراحل آموزشی خلبانی توضیح بدهید.

دوره های خلبانی سه مرحله دارد که اولین مرحله PPL است. این مرحله خلبانی شخصی است. یعنی هر کس این مدرک را داشته باشد، می تواند یک هواپیمای تک موتوره بر دارد و هر جای جهان که برود، می تواند پرواز کند. مرحله دوم، CPL است که کلاس هواپیماهای تجاری است. مرحله دیگر IR است که مهارت پرواز و شناخت دقیق آلات هواپیماست که از الزامات است. اگر این سه مرحله را بگذرانیم که به طور کامل، دو سال زمان می برد و بتوانیم نظر استادان را جلب کنیم، به نظر من تنها ۲۰ درصد از خلبان شدن را رفته ایم! بعد باید جذب شرکت ها شویم که آزمون های ورودی آن ها هم هفت خان دارد! اگر اینجا پذیرفته شدید، باید دوره های داخلی و خارجی نوع هواپیمایی را که شرکت تعیین می کند، بگذرانید که چندین ماه طول می کشد. پس از آن به عنوان یک کمک خلبان بی تجربه به صفر کیلومتر، ساعت ها باید در کنار یک خلبان کار کشته کسب تجربه کنید. یعنی حدود ۱۵۰۰ ساعت باید پرواز کنید که تقریباً چهار یا پنج سال طول می کشد. بعد از این اگر شرکت برای خلبان یکمی اعلام نیاز کند مجدداً دوره ها و آزمون های خاص و فشرده ای دارد که باید گذراند و از پششان بر آمد.

● هزینه آموزش های خلبانی چه قدر است؟

الان بین ۱۰۰ تا ۱۱۰ میلیون باید هزینه کنید تا بتوانید این آموزش ها را ببینید

● یک خلبان به لحاظ شخصیتی و روحی چه ویژگی هایی باید داشته باشد؟

داشتن روحیه به اصطلاح مردانه و شجاع، هوش بالا و مدیر بودن؛ به ویژه در سیستم خلبانی تجاری (ایرلاین ها) مدیریت پرواز از همه مهم تر است. گاهی مسافر ها که ما را می بینند و هواپیما روی اتوپایلث در حرکت است، (اتوپایلث فقط به لحاظ فیزیکی کار نیروی دست خلبان را انجام می دهد) اگر یک لیوان نوشیدنی هم دستمان باشد، می گویند؛ این ها که دارند قهوه می خورند و هواپیما هم که دارد می رود، کار خاصی نمی کنند. این جملات خیلی ناراحت کننده است چون نه می توانیم برایشان توضیح بدهیم و نه درک می کنند که چه اتفاقی دارد می افتد.

● درباره مدیریت پرواز بیشتر توضیح بدهید.

ببینید از وقتی که پیامک پرواز برای من می آید، مثلاً من حتی وقتی در حال خوردن ناهار هستم یا ورزش کردن، در فکر پرواز فردا هستم که اگر مثلاً پرواز اهواز است، دما چه قدر است، چه قدر بار است و ... تا زمانی که پرواز شروع می شود. بعد از انجام کار های معمول، در حین پرواز لحظه ای نیست که به این فکر نکنیم اگر اتفاقی افتاد چه باید کرد چون شوخی نیست و جان دوست نفر انسان در میان است که هر یک از این ها خانواده دارند. کتا پیچه ای هست به نام «کیو آر اچ» که تمام اتفاقات پرواز و راه حل های آن نوشته شده است و ما آن را مطالعه کرده ایم و مرور می کنیم تا همیشه این آمادگی ها را داشته باشیم.

● یک خلبان به طور متوسط در سال چه قدر پرواز می کند؟

به طور کلی ما در مجموع سالی ۹۰۰ ساعت می توانیم پرواز کنیم و در روز حداکثر ۸ ساعت.

● یک مورد از مهم ترین بدی های این شغل چیست؟

اینکه بسیار بی برنامه است و ما هیچ برنامه شخصی برای حتی یک ساعت بعدمان نمی توانیم بچینیم. مثلاً یکهو می گویند ساعت ۳ صبح پرواز است و ما باید از ۶ بعد از ظهر استراحت کنیم تا ۱۲ شب و بعد برای پرواز آماده شویم. کلاً ما نمی توانیم برای زندگی مان برنامه ریزی داشته باشیم و پرواز است که برای ما برنامه ریزی می کند.

● از تعداد خلبان یا کمک خلبان های خانم در کشور که پرواز دارند اطلاع دارید؟ و نظر تان در این باره چیست؟

دقیق نمی دانم اما حدود ده دوازده نفر کمک خلبان خانم هستند و یک یا دوفتر هم خلبان یکم. نظرم در مورد خانم های خلبان با هشتاد درصد از دوستانم فرق دارد اما می خواهم خیلی رگ بگویم که خانم به درد این شغل نمی خورد. مگر اینکه واقعا روحیه مردانه داشته باشد. البته من هم با چنین کسی بر خورد داشته ام که واقعا شایسته این کار بود. اما به طور کلی متأسفانه الان چون دانشکده های خلبانی کشور ورودی ندارد و موسسه های خصوصی پول های میلیونی می گیرند، غربال اولیه مایلی کنترل می کند. بعد از آن تحت نظر مجموعه ای به نام «تهران ریدار» هستیم که کل فضای آسمان ایران را کنترل می کنند. بدون واحد مراقبت، به خاطر ترافیک هوایی امکان ندارد پرواز بدون سانه به مقصد برسد.

● برج مراقبت چقدر در هدایت خلبان ها نقش دارد؟

بیشتر مردم فکر می کنند کل پرواز ها توسط برج مراقبت کنترل می شود، در صورتی که برج مراقبت تقریباً تا ۵۰ کیلومتری فرودگاه کنترل دارد. بیشتر از آن را ما تحت نظر واحدی به نام «اپروچ» هستیم که تا هفتاد مایلی کنترل می کند. بعد از آن تحت نظر مجموعه ای به نام «تهران ریدار» هستیم که کل فضای آسمان ایران را کنترل می کنند. بدون واحد مراقبت، به خاطر ترافیک هوایی امکان ندارد پرواز بدون سانه به مقصد برسد.

● درآمد ماهیانه یک خلبان چه قدر است؟

در مورد حقوق همین قدر بگویم که پولی که ما می گیریم یک سوم مقداری است که در خارج به خلبان ها پرداخت می شود. اما برای کسی که با علاقه وارد این کار شده است و فرض کنید حقوقش ۱۵ میلیون تومان است، اگر شرکت از یک جایی به بعد ۱۰ میلیون به او بدهد، باز هم می رود. اگر ۵ میلیون هم بدهند، باز هم می رود. اگر یک میلیون هم بدهند باز هم می رود. حتی اگر هیچی ندهند، او پول هم پرداخت می کند تا بتواند پرواز کند. اصلاً بدترین چیز برای یک خلبان این است که پرواز را از او بگیرند.